

Enskild motion

Motion till riksdagen 2017/18:990

av **Thomas Finnborg och Ann-Charlotte Hammar Johnsson**
(båda M)

Solidariskt straffansvar i statens bolag

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att införa solidariskt straffansvar för firmatecknare, styrelseledamöter och verkställande ledning i de företag, organisationer och myndigheter där staten är ägare eller där andra påverkansformer är tillgängliga, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

Motivering

De människor som leder företag, organisationer och myndigheter har ett stort ansvar – och då inte enbart administrativt, juridiskt eller finansiellt. Dessa ledare har även ett moraliskt ansvar gentemot anställda, kunder, leverantörer, ägare och andra intressenter. Många gånger är deras mandat, rättigheter och skyldigheter reglerade i olika avtal, direktiv och förhållningsregler – vissa är juridiskt förankrade, medan andra mer handlar om icke reglerat moraliskt ansvar.

På senare tid har tyvärr många skandaler av ekonomisk natur uppdagats, inom både den privata och den offentliga sektorn. Det handlar om rena olagligheter som kartellbildning, förskingring och bedrägerier. Men det handlar även om överträdelser av interna regelverk som stipulerar förutsättningar och begränsningar för exempelvis representation, personalvård och expensersättningar. Otillbörligt vidlyftig representation inom myndigheter är extra allvarlig eftersom det handlar om hur våra gemensamma skattemedel förvaltas och används.

Tyvärr är sanktionsmöjligheterna för ägaren, dvs. samhället, ofta otydliga eller obefintliga när dess representanter i bolag, organisationer och myndigheter överträtt sina befogenheter, regelverk, sekretess eller lagstiftning. De som initierat dessa överträdelser löper därmed låg eller ingen risk att bestraffas och inte sällan är den enda möjliga sanktionen entledigande. Denna binära situation är på sikt orimlig då sanktionsskalan borde omfatta fler påföljder än entledigande eller ingenting alls.

Därför vore det lämpligt att undersöka möjligheterna att överväga att införa solidariskt straffansvar för firmatecknare, styrelseledamöter och verkställande ledning i

de företag, organisationer och myndigheter där staten är ägare eller där andra påverkansformer är tillgängliga.

Detta solidariska straffansvar skulle innebära att det ingår i dessa befattningshavares förordnande, befattningsbeskrivning och/eller anställningskontrakt att de äger skyldighet att säkerställa att all verksamhet sker inom ramen för de ramar, regelverk och lagar som ålagts verksamheten av ägare, ledning och staten. Om överträdelse sker ska då solidariskt straffansvar utgå för firmatecknare, styrelseledamöter och verkställande ledning.

En sådan tågordning skulle inverka positivt på efterlevnaden av regler och lagar. Dessutom skulle en högre grad av respekt för våra gemensamma skattemedel skapas samtidigt som förtroendet för företag, organisationer och myndigheter stärks.

Thomas Finnborg (M)

Ann-Charlotte Hammar Johansson (M)